

flere Sider, og det er meget muligt, at det forholder sig saaledes. Derfor vil man blive nødt til at give 1 Mill. mere, dersom man ikke vil sætte en hel Del af disse Folk i en ganske overordentlig Forleghed, en Forleghed, som de slet ikke fortjene at blive satte i, thi, naar der i en halv Snes Aar har været Penge nok, kan man ikke forlange, at de skulle være klare over, at det paa en Gang kan stoppe op. Derfor mener jeg, at det er fuldkommen i sin Orden, at man faar 1 Mill. mere for at kunne faa Loven til at glide paa en saadan Maade i det næste Aar, at det kan siges at være forsvarligt. Man maa jo vel erindre, at de, som købe disse Ejendomme, ere Folk, som sætte deres Spareskillinger i Vove — mange Gange er det ikke mange, og mange Gange ere de surt erhvervede.

Jeg kan ogsaa sige ved samme Lejlighed, at jeg er i al Almindelighed en Tilhænger af denne Sag og af, at der bliver brugt flere Penge til den. Det, jeg har nævnt, skal derfor ikke være min eneste Motivering, idet det er noget, jeg nærmest har fra anden Haand, medens jeg som Kommissionsmedlem ikke har haft samme Erfaring. Men det forekommer mig, at Formaalet er saa godt, at man vel kunde være tjent med at bevilge flere Penge til dette Formaal. Jeg kan dog godt se, at der kan indvindes adskilligt derimod, og at der kan opstilles Betæneligheder, som jo ogsaa sikkert ville komme frem her. Maa det derfor være mig tilladt, medens jeg har Ordet, at gøre nogle Bemærkninger til en Indvending, som antagelig vil fremkomme — saa behøver jeg ikke at gøre det senere hen. Selvfølgelig vil Ordet Pengeknaphed straks blive nævnt. Det er et Ord, vi nu have lært at sige allesammen, og det kan jo ikke nægtes, at det har sin Berettigelse. Men jeg vil dog bemærke, at der er visse Ting, som vække saa megen Opmærksomhed, og som siges saa tidt, at det efterhaanden bliver manet op til noget større, end det i Virkeligheden er. Jeg skal ikke benægte, at Statens Stilling kan være vanskelig nok, men det gaar dog nok her, som det gik, da vi fik Bankmisøren og senere Den sjællandske Bondestands Sparekasses Misere, at det selvfølgelig var noget meget slemt, men at man dog var ved at blive noget for nervøs derved, at

man, som et æret Medlem i denne Forbindelse har skrevet eller udtalt, var ved at tage det paa en ganske hysterisk Maade. Men dette skal man vel vogte sig for. Jeg mener nu ogsaa, at man her i Tinget ikke har været saadan videre nervøs. Pengeknapheden kan være stor nok, men den bør dog heller ikke opstilles som noget saa absolut afskrækkende, at man siger, at man ikke har en Skilling til overs til et godt Formaal, for det have vi. Jeg for mit Vedkommende vil sige, at skønt jeg indrømmer, at jeg ikke er nogen stor Finansmand, saa ved jeg i alt Fald saa meget, at det afgørende er ikke i og for sig, om Statskassen er lidt mere eller lidt mindre gunstigt stillet, men det afgørende er, hvorledes Landet i sin Helhed er stillet. Overfor Talen om Pengeknaphed vil jeg paastaa, at saa længe vi have en dygtig og driftig Befolkning, som er i Stand til at udføre et godt og dygtigt Arbejde, behøver man ikke at tage nervøst paa den Slags Ting. Dette ønsker jeg særlig at fremhæve i denne Sammenhæng, naar man nu skal til at bevilge denne Million, som jeg mener, man meget vel fra Statens Side kan afse, og som jeg ogsaa mener, man bør afse til dette Formaal. Jeg har for Resten heller ikke et Øjeblik været i Tvivl om, at dette høje Ting vil være med til at bevilge denne Million, men det er mig en personlig Tilfredsstillelse paa det bedste at anbefale dette Forslag, som jeg for mit Vedkommende vil give den Anbefaling, at jeg anser det for at være et ganske udmærket Forslag.

Jeg ved ikke, hvilken Opmærksomhed Loven om Jord til Landarbejdere vil vække senere hen — man ved jo snart ikke, hvad der er betydeligt i den Tid, vi leve i, og hvad ikke —, men jeg er tilbøjelig til at mene, at denne Lov, Bestræbelserne for at skaffe Jord til de mange, vil blive regnet til de betydeligste, og jeg vil ogsaa mene, at det ærede 5te kongevalgte Medlem (Hage), som, saa vidt jeg ved, var Minister, den Gang Loven blev vedtagen, vil blive erindret; jeg antager, at det ikke vil blive ubemærket, hvem der har været med til at faa denne Lov sat igennem. Det er selvfølgelig éen Ting at se Loven saadan mere fra et Tilskuerstandpunkt; en anden Ting er jo